

Aan
Gemeenteraad Krimpenerwaard

**Voorstel Van Dijk voor
omleiding ecologische
verbinding in NNN-gebied
Bilwijk (advies aan de raad)**

Contact:
C.G.M. (Kees) van Kruining
Programmabureau
Veenweiden
cgm.van.kruining@pzh.nl
070-441 76 07

Datum:
23 februari 2019

Bijlagen:
kaarten

Situatie

Door Bilwijk, onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) in de Krimpenerwaard, loopt een ecologische verbinding naar bestaand natuurgebied Hooge Boezem. Deze verbinding is belangrijk als leefgebied en als migratieroute voor verschillende doelsoorten veenweideflora en -fauna, zoals kamsalamander, groene glazenmaker, waterspitsmuis, ringslang en een aantal matig verspreidende plantensoorten.

De ecologische verbinding is onder andere gepland over 10 hectare aan percelen van de familie Van Dijk (hierna: Van Dijk), zie de kaart Nulvariant. Ter plaatse is de ecologische verbinding 275 meter breed. Dat is ecologisch gezien aanvaardbaar, maar minder dan de ideale breedte voor een robuuste verbinding: die is 350 meter.

Van Dijk wenst een omleiding van de ecologische verbinding om zijn percelen heen, waarbij zijn percelen worden ontgrensd. De omleiding kan alleen ten zuiden van de huidige NNN-grens, op grond die nu agrarisch is.

Voorgeschiedenis

In 2016 heeft de Stuurgroep Veenweiden Krimpenerwaard het voorstel van Van Dijk afgewezen, omdat zij het te duur vond en bezwaarlijk vanuit ecologisch en waterhuishoudkundig oogpunt. Tijdens de hoorzitting over het bestemmingsplan op 13 december 2018 heeft Van Dijk bezwaren geuit tegen de voorgenomen natuurontwikkeling op zijn percelen. Daarbij heeft hij opnieuw voorgesteld de ecologische verbinding in Bilwijk om zijn percelen heen te leiden. Anders zou volgens hem het voortbestaan van het bedrijf ernstig in het geding komen. Het college heeft toegezegd dit voorstel nog eens te bekijken en daarover een notitie naar de raad te sturen. Op 15 februari 2019 is met Van Dijk gesproken over zijn voorstel.

Voortbestaan bedrijf Van Dijk

Opgemerkt wordt dat voor het veehandelsbedrijf van Van Dijk het kunnen gebruiken van zijn weidepercelen nabij de bedrijfsgebouwen niet noodzakelijk is. Dit wordt bevestigd door onafhankelijke taxateurs. Zo gebruikt Van Dijk voor zijn bedrijf ook percelen die buiten de Krimpenerwaard liggen. Gelet hierop is het niet aannemelijk dat het niet doorgaan van de omleiding het voortbestaan van zijn bedrijf in gevaar brengt.

Drie varianten

Het voorstel van Van Dijk is uitgewerkt in drie varianten: A, B en C. Zie de bijgevoegde kaarten.

Variant A is een basisvariant. Hierbij loopt een strook van precies 275 meter breed aan de zuidkant om de percelen van Van Dijk heen. Deze breedte is gelijk aan de breedte van de geplande ecologische verbinding. Deze strook is geometrisch bepaald (wat tot "ronde" hoeken leidt), zonder te letten op perceelgrenzen, en heeft een oppervlakte van ongeveer 21 hectare.

Variant B is een iets robuustere variant, waarbij ook wordt gelet op de verkavelingsstructuur en landschappelijk logische peilscheidingen. De strook is in de lengte aan beide zijden doorgetrokken

naar de Bergvliet respectievelijk de Eerste Wetering. De strook is iets minder dan 275 meter breed, om rekening te houden met perceelgrenzen, en heeft een oppervlakte van ongeveer 29 hectare.

Variant C is gelijk aan variant B, met dien verstande dat de strook de ideale breedte heeft van een robuuste ecologische verbinding binnen het NNN Krimpenerwaard: 350 meter. De oppervlakte is ongeveer 38 hectare.

Vergelijking van de drie varianten

De nulvariant (= de geplande ecologische verbinding volgens het inrichtingsplan) is op zeven punten vergeleken met de drie omleidingsvarianten. Dat levert de volgende tabel op:

Tabel: Vergelijking van de huidige ecologische verbinding met drie omleidingsvarianten

	Ecologische verbinding in inrichtingsplan	variant A	variant B	variant C
1) Functioneren als ecologische verbinding	+	+	+	+
2) Effect op weidevogels in gebied	0/-	-	-	-
3) Robuuste ecologische verbinding	+	+	+	+
4) Robuust peilvak	+	-	-	-
5) Landschappelijke inpassing	+	-	-/0	-/0
6) Extra kosten grondverwerving	N.v.t.	110%	190%	247%
7) Kosten waterstaatkundige isolatie agrarische enclave Van Dijk	N.v.t.	100.000 – 125.000	100.000 – 125.000	100.000 – 125.000
Totale score	+	0/-	0	0

+ = positief, - = negatief, 0 = neutraal

Toelichting op de tabel

1) Functioneren als ecologische verbinding

In alle varianten (inclusief de nulvariant) kan de ecologische verbinding functioneren voor de gewenste doelsoorten (een en ander afhankelijk van de toekomstige inrichting).

2) Effect op weidevogels in gebied

De omleiding in de varianten A, B en C loopt door agrarische percelen waar op dit moment jaarlijks weidevogels verblijven. De omleiding wordt ecologisch ingericht voor de doelsoorten (denk onder andere aan riet en ruigte) en dat zal ten koste gaan van de weidevogelpopulatie ter plekke. Het effect van de nulvariant op weidevogels is beperkt of neutraal, aangezien deze grotendeels wordt ingericht op percelen die op dit moment niet van belang zijn voor weidevogels.

3) Robuuste ecologische verbinding

In alle varianten is het mogelijk om een aanvaardbaar robuuste ecologische verbinding aan te leggen.

4) Robuust peilvak

Bij ontgrenzing van de 10 hectare aan percelen van Van Dijk ontstaat een agrarische enclave binnen het NNN-gebied. Deze enclave zal vanwege het gebruik een apart peilvak moeten krijgen, wat ten koste gaat van het robuuste peilvak dat nu is voorzien.

5) Landschappelijke inpassing

De nulvariant volgt een logische route en sluit aan op de bestaande verkavelingsstructuur. Bij de omleidingsvarianten is dit minder aan de orde, ook door de aanwezigheid van een enclave binnen

het NNN. Met name bij variant A ontstaat een minder gewenst landschappelijk beeld, doordat slechts een gedeelte van de percelen wordt ingericht.

6) *Extra kosten grondverwerving*

Omdat er bij elke omleidingsvariant meer grond (ten minste ongeveer 21 hectare) moet worden verworven dan er aan grond (ongeveer 10 hectare) wordt ontgrend, zijn er bij een omleiding extra kosten voor grondverwerving. Deze kosten zijn uitgedrukt in percentages van de kosten van grondverwerving in de nulvariant. Er is geen rekening gehouden met mogelijke kosten voor onteigeningsprocedures. De percelen in de omleiding liggen buiten het NNN en zijn daarom niet getaxeerd. Daarom zijn de percentages globaal en met onzekerheid omgeven.

7) *Kosten waterstaatkundige isolatie agrarische enclave*

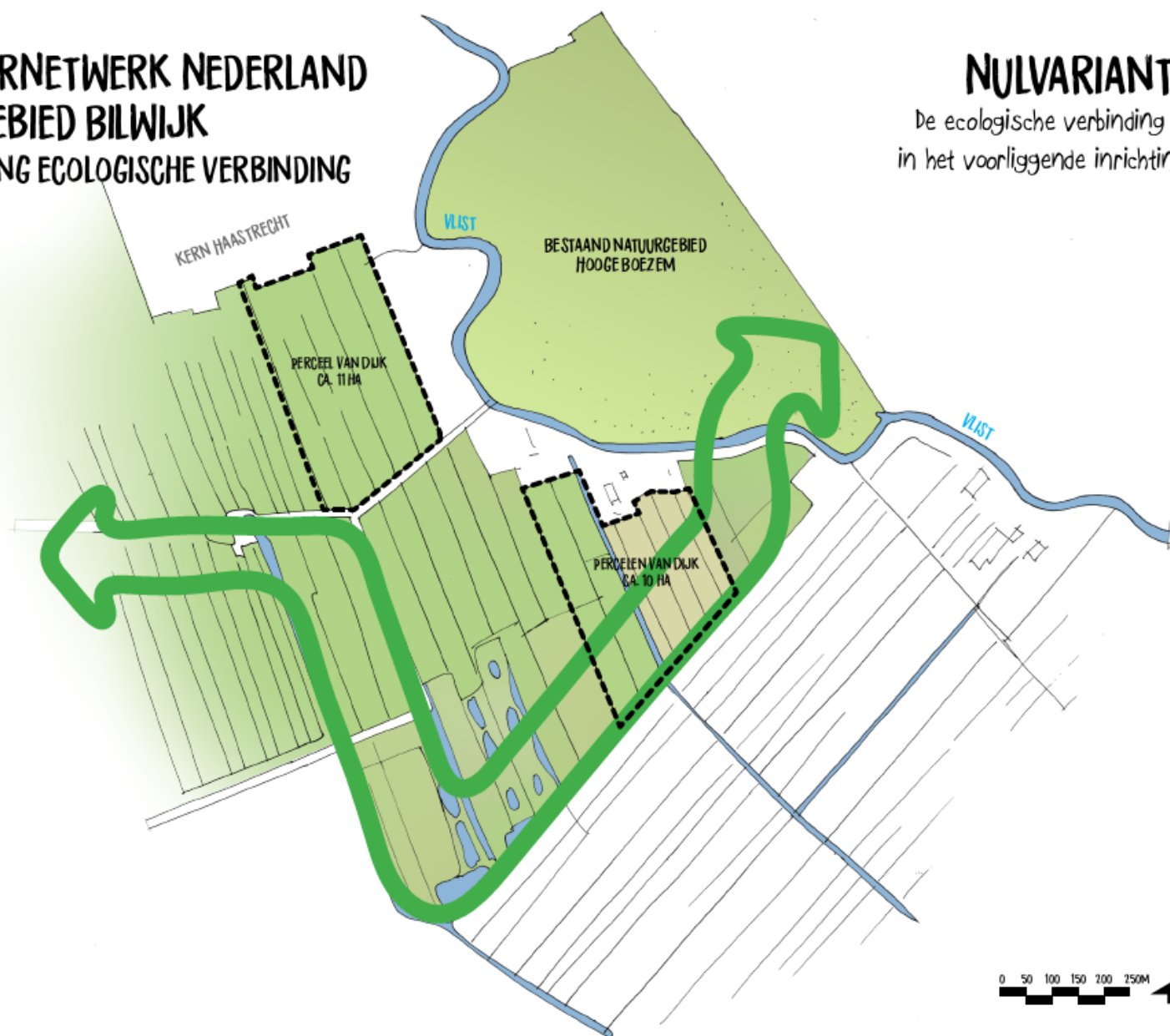
Voor de hydrologische isolatie van de agrarische enclave zijn allerlei ingrepen nodig met kunstwerken als dammen, duikers en waterpompen, wat ook tot doodlopende sloten leidt.

Conclusies op basis van de vergelijking

- Variant A wordt ecologisch minimaal geacht, maar kan functioneren. Omdat varianten B en C robuuster zijn dan variant A (met name wat het peilvak betreft) en ook de gebiedslogica volgen (landschappelijke inpassing), hebben de varianten B en C de voorkeur boven variant A. Variant C gaat uit van de genoemde ideale breedte van een ecologische verbinding, maar de varianten A en B zijn goedkoper.
- De ontgrenzing van de percelen van Van Dijk betreft geen indeuking, maar het scheppen van een agrarische enclave van ongeveer 10 hectare, omgeven door natuurgebied. Er ontstaat het risico van precedentwerking (andere agrarische enclaves) elders in het NNN Krimpenerwaard.
- Bij de omleidingsvarianten wordt ongeveer 10 hectare ontgrend en ten minste ongeveer 21 hectare begrend. (Mede) afhankelijk van door uw raad gewenste nieuwe ontgrenzingen elders in het NNN Krimpenerwaard, kan door de omleiding strijd ontstaan met de bestuurlijke afspraak met de provincie over de omvang van het NNN Krimpenerwaard binnen het bestemmingsplangebied.
- De omleiding betekent een wijziging in de ecologische samenhang van het NNN-gebied Bilwijk waarmee de provincie ook inhoudelijk moet instemmen.
- Alle drie de varianten leveren extra kosten op voor grondverwerving en waterstaatkundige werken.
- Er moet rekening worden gehouden met mogelijke bijkomende kosten en met vertraging:
 - In variant A is geen rekening gehouden met perceelgrenzen. Percelen worden in zowel de lengte als de breedte "doorsneden". Mogelijk willen de grondeigenaren alleen gehele percelen verkopen. In dat geval kan de omvang volgens variant A ruimtelijk "uitdijen" tot (nagenoeg) de omvang van de omleiding volgens variant B, met bijkomende kosten.
 - Bij elke omleidingsvariant is wellicht bedrijfsverplaatsing aan de orde. In dat geval zal de eigenaar hiervoor schadeloos moeten worden gesteld, waarmee veel kosten zijn gemoeid.
 - Een omleiding gaat over de percelen van vier particuliere grondeigenaren die tot nu toe niet aan het proces van de natuurontwikkeling hebben deelgenomen. Hun bereidheid tot zelfrealisatie of verkoop van hun grond is onbekend. Er ontstaat een risico van vertraging in de uitvoering, met mogelijk extra kosten, die het gehele NNN-gebied Bilwijk raakt.

Gelet op het bovenstaande is het advies om de ecologische verbinding zoals ingetekend in het inrichtingsplan te *handhaven* en de NNN-begrenzing *niet* te wijzigen.

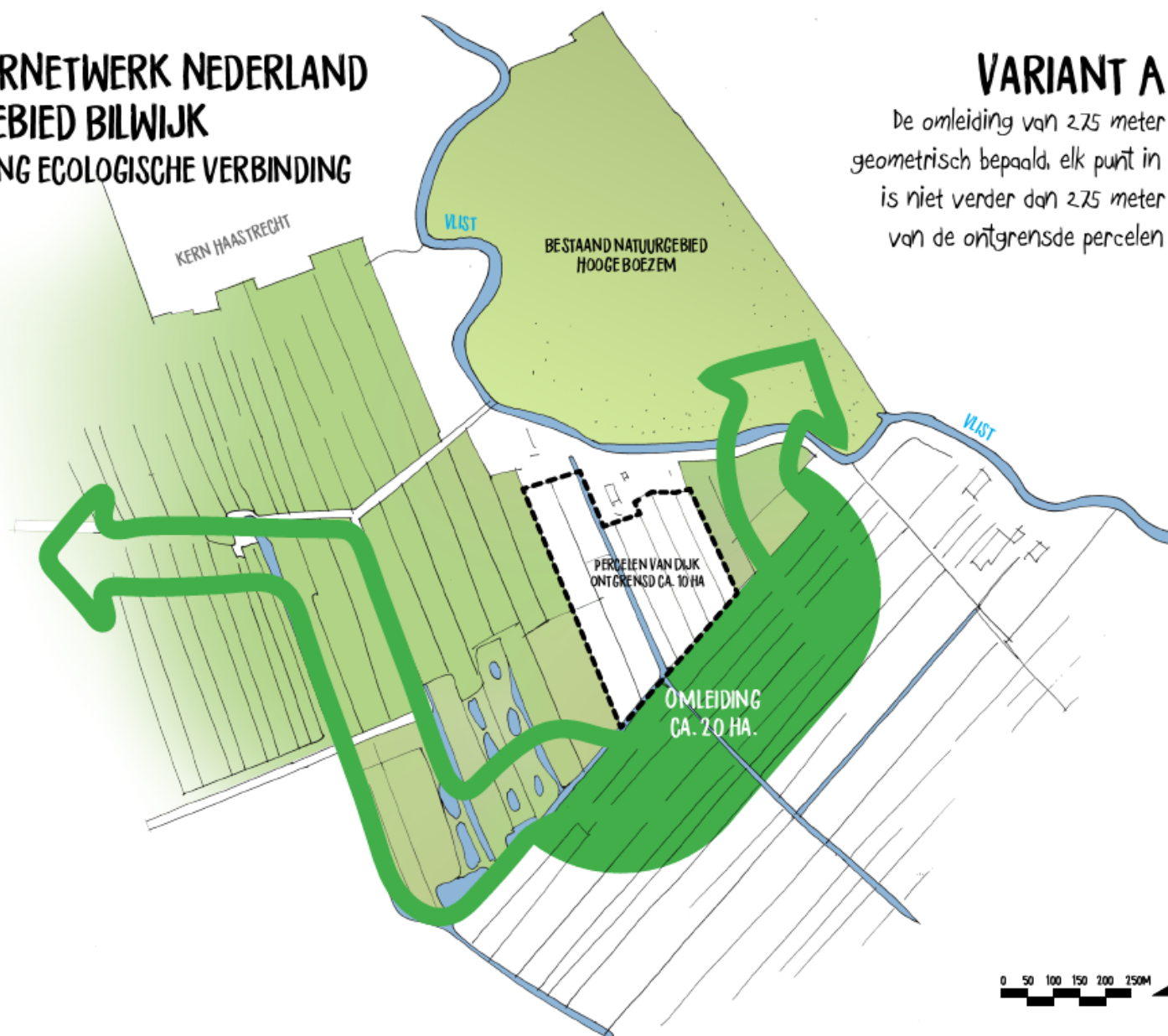
NATUURNETWERK NEDERLAND DEELGEBIED BILWIJK OMLEIDING ECOLOGISCHE VERBINDING

NULVARIANT

De ecologische verbinding zoals
in het voorliggende inrichtingsplan.

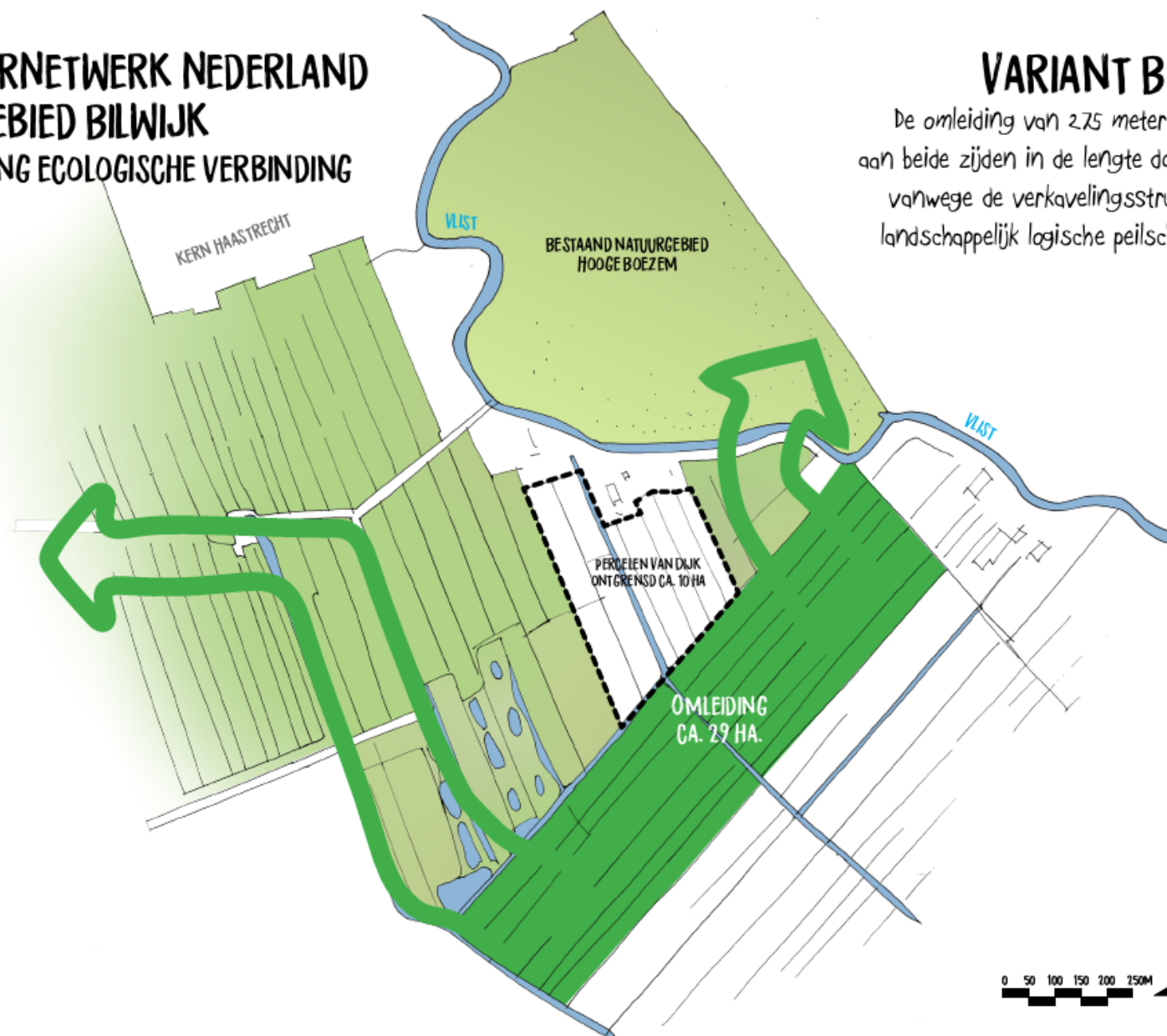
NATUURNETWERK NEDERLAND DEELGEBIED BILWIJK OMLEIDING ECOLOGISCHE VERBINDING

VARIANT A

De omleiding van 2,75 meter breed is geometrisch bepaald, elk punt in de omleiding is niet verder dan 2,75 meter verwijderd van de ontgrensde percelen Van Dijk.

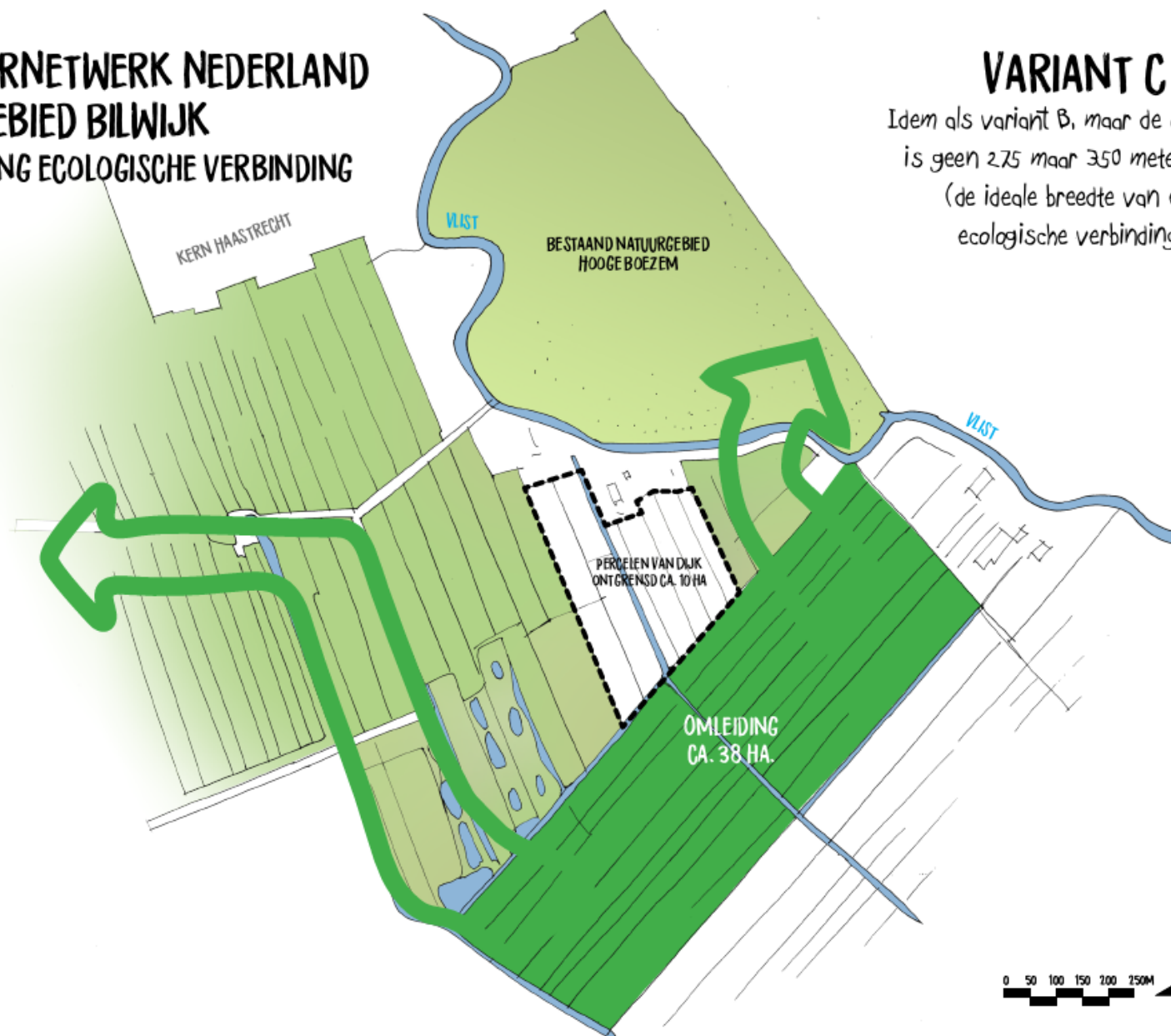
NATUURNETWERK NEDERLAND DEELGEBIED BILWIJK OMLEIDING ECOLOGISCHE VERBINDING

VARIANT B

De omleiding van 2,75 meter breed is aan beide zijden in de lengte doorgetrokken vanwege de verkavelingsstructuur en landschappelijk logische peilscheidingen.

NATUURNETWERK NEDERLAND DEELGEBIED BILWIJK OMLEIDING ECOLOGISCHE VERBINDING

VARIANT C

Idem als variant B, maar de omleiding
is geen 2,75 maar 350 meter breed
(de ideale breedte van een
ecologische verbinding).